

Əziz Şuşa, sən azadsan! Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq!

Azərbaycan tarixinin, mədəniyyətinin, mənəviyyatının zirvəsində bir ad var - Şuşa! Qarabağın ürəyi, Azərbaycanın qürur tacı, əsrlərin sınağından alnıaçıq çıxan müqəddəs bir diyar. Hər dəfə bir dastan, hər küçəsində

bir xatirə, hər nəfəsində azadlıq həsrəti var bu şəhərin... Şuşa təkcə coğrafi məkan deyil, o, bir ruh, bir iradə, bir xalq simvoludur. 1752-ci ildə Pənahəli xanın qurduğu bu qala-şəhər sonralar Azərbaycan mədəniyyə-

Günün mübarək!

tinin beşiyinə çevrildi. Burada doğulan söz ustaları, musiqi sənətkarları, qəhrəman oğul və qızlarımız xalqımızın yaddaşına si-

linməz izlər buraxdılar. Xurşidbanu Natəvanın zərif şeirləri, Üzeyir bəy Hacıbəylinin notları, Bülbülün səsi, Xan Şuşinski

avazı bu torpağın ruhunu tərənnüm etdi.

Ancaq zamanın bir dönməində Şuşa qara günlər yaşadı. 1992-ci ilin mayında düşmən tapdağına düşən bu müqəddəs torpaq millətin ürəyində sağalmaz

bir yara açdı. Şuşanın itkisi təkcə bir şəhərin itirilməsi deyildi, sanki Azərbaycanın qəlbindən bir parça qoparılmışdı. O illər boyu hər bir azərbaycanlının içində bir nida vardı: “Şuşasız Qarabağ, Qarabağsız Azərbaycan yoxdur!”

Qarabağın ürəyi mühasirədə...

1992-ci ilin yazında Şuşa artıq bir neçə ay idi ki, faktiki mühasirə şəraitində yaşayırdı. Şəhərə gedən yeganə yol olan Laçın istiqaməti təhlükəli idi, təchizat çətinləşmişdi. Erməni silahlı birləşmələri həm Xankəndi, həm də Laçın istiqamətlərindən şəhəri daimi atəş altında

saxlayırdı. Hər gün artilleriya mərmələri Şuşanın üzərinə yağır, dinc əhali ağır itkilər verirdi.

Mayın 8-dən gecə düşmən qüvvələri bir neçə istiqamətdən hücum keçdi. Qısa müddətdə şəhərin ətrafındakı müdafiə mövqeləri güclü artilleriya və minaatan atəşinə

məruz qaldı. Azərbaycan müdafiəçiləri - yerli özünümüdafiə dəstələri və könüllülər qəhrəmancasına döyüşlər də, düşmən canlı qüvvə və texnika baxımından böyük üstünlüyə malik idi. Şəhərə yardım göstərmək mümkün olmadı, rabitə kəsilmiş, təchizat yolları bağlanmışdı.

Şəhər tezdən artıq şəhərin bir hissəsində küçə döyüşləri başlamış-

dı. Şuşa müdafiəçiləri son güllələrinə qədər döyüşdülər, lakin sayca çox olan düşmən qüvvələri şəhəri ələ keçirdi...

İşğaldan sonra şəhərin 22 min əhalisi məcburi köçkün kimi Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində yerləşib. Şuşanın işğalı zamanı 195 nəfər həlak olub, 165 nəfər yaralanıb. Bundan başqa, 55 nəfər əsir düşüb və girov götürülüb.

28 illik həsrətə son...

1992-ci ildə işğal altına düşən Şuşa uzun illər boyu Azərbaycan xalqının ürəyində ağrı kimi yaşadı. Hər bir azərbaycanlı üçün Şuşa itirilmiş bir şəhər deyil, qaytarılmalı olan müqəddəs bir əmanət idi. Bu ümid 2020-ci ilin payızında, Vətən müharibəsi günlərində gerçəkləşib. Nəhayət, 8 noyabrda hə-

min müqəddəs an yetişdi. Azərbaycan bayrağı Şuşa qalasının üzərində dalğalandı. Bu an təkcə Ordumuzun deyil, bütün xalqımızın zəfəri idi.

Şuşanın azad olunması ilə Azərbaycan dövləti öz suverenliyini bərpa etdi, milli birliyini möhkəmləndirdi. Bu qələbə xalqın gücünü, ordunun rəşadətini, rəhbərliyin qətiyyətini bütün dünyaya göstərdi.

Şuşa döyüşləri: Zəfərə aparan zirvə!

2020-ci ilin payızında Azərbaycan torpaqları 30 ilə yaxın davam edən işğaldan azad olunmaq üzrə idi. Vətən müharibəsinin ən həlledici mərhələsi yaxınlaşırdı. Qarabağın tacı, mədəniyyət beşiyi, strateji yüksəklik olan Şuşa uğrunda döyüşlər başlanırdı.

Bu döyüşlər təkcə hərbi əməliyyat deyildi, bu, bir xalqın azadlıq

yürüşü, qürurunun bərpası, tarixi ədalətin təntənəsi idi. Şuşa döyüşləri hər b tariximizdə xüsusi yer tutur. Tankların, ağır texnikanın belə keçə bilmədiyi qayalıqlar arasından əsgərlərimiz əllərində silah, ürəklərində Vətən sevgisi ilə irəlilədilər. Hər bir döyüşçü üçün məqsəd bir idi - Şuşanı azad etmək, bayrağımızı qala divarlarına sancmaq!

Bu gün Şuşada genişmiqyaslı tikinti və bərpa layihələri həyata keçirilir. Buraya tarixi abidələrin yenidən qurulması, yeni sosial obyektlərin tikilməsi, yol və nəqliyyat infrastrukturunun müasirləşdirilməsi daxildir. Prezident İlham Əliyevin

birbaşa nəzarəti altında aparılan bu işlər Şuşanı beynəlxalq turizm və mədəniyyət mərkəzinə çevirmək məqsədi daşıyır.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın hər dəfə Şuşaya səfəri, şəhərdə

Prezidentin Şuşa müjdəsi

“Əziz Şuşa, sən azadsan! Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq! Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik! Şuşa bizimdir! Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!” Prezident İlham Əliyevin 2020-ci ilin noyabrın 8-də Şəhidlər xiyabanında Azərbaycan xalqına müraciəti zamanı səsləndirdiyi bu fikirlər yaddaşlardan heç zaman silinməyəcək ifadələrdir. Xalq bu müraciəti, bu anları səbirsizliklə gözləyirdi. Bu müjdənin verilməsi

aparılan genişmiqyaslı bərpa və inkişaf işləri Azərbaycanın Qarabağdakı qələbəsinə möhkəmləndirmək yolunda atılan mühüm addımlardır. Şuşa həm tarixi irsini qoruyur, həm

Azərbaycanın tarixinə açılan yeni səhifələrdən oldu. “İyirmi səkkiz il yarım işğal altında olan Şuşa azad edildi! Şuşa indi azaddır! Biz Şuşaya qayıtmışıq! Biz bu tarixi Qələbəni döyüş meydanında qazandıq. 2020-ci il noyabrın 8-i Azərbaycan tarixində əbədi qalacaqdır. Bu tarix əbədi yaşayacaq. Bu, bizim şanlı Qələbəmizin, zəfərimizin günüdür! Bu qələbəni biz döyüş meydanında qazandıq, danışıqlar masası arxasında yox”, - deyər Ali Baş Komandan bildirib.

də müasir şəhər kimi inkişaf edir. Bu səfər Şuşanın yenidən Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı statusunu gücləndirməsi baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu səfər və

Quruculuğun Şuşa zirvəsi

həyata keçirilən layihələr Azərbaycanın Şuşaya və Qarabağa verdiyi böyük önəmin göstəricisidir. Ölkə başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən bu tədbirlər Şuşanın təkcə Azərbaycan deyil, bütün regionun ən mühüm mədəni və turizm mərkəzlərindən birinə çevrilməsinə şərait yaradır. Şuşa yenidən dirçəlir. Küçələrində yenidən musiqi səslənir, məscidlərindən azan, məclislərindən muğam səsi ucalır. Hər bərpa olunan bina, hər açılan mədəniyyət mərkəzi xalqımızın yenilməzliyinin sübutudur.

Bu gün Şuşa şəhəri günüdür. Prezident İlham Əliyevin 2023-cü il

iyulun 31-də imzaladığı Sərəncama əsasən, hər il noyabrın 8-də Şuşa Şəhəri Günü qeyd olunur.

Şuşa bu gün yenidən dirçəlir - küçələr abadlaşdırılır, mədəni tədbirlər bərpa olunur, “Xarıbülbul” festivalı yenidən səslənir. Bu, təkcə şəhərin deyil, həm də xalqımızın ruhunun dirçəlişidir. Azərbaycan xalqı Şuşanı heç vaxt unutmadı. Onun azadlığı uğrunda illərlə dua edildi, ümidlər sönmədi.

5 il öncə 28 illik həsrətə son qoyuldu, 8 mayın acısı 8 noyabrın qələbə sevinci ilə əvəz olundu!...

Yeganə BAYRAMOVA